

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням 31 сесії
VII скликання
16.08.2018 № 1463-31/VII

ПРОГРАМА

**розвитку малого і середнього
підприємництва Слобожанської
селищної територіальної громади
на 2018 -2020 роки**

смт Слобожанське

2018 рік

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	с. 3
2.	Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма	с. 3
3.	Мета програми	с. 5
4.	Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми	с. 6
5.	Завдання, заходи програми та результативні показники	с. 6
6.	Координація та контроль за ходом виконання Програми	с. 7
7.	Додатки	
	Додаток 1. Паспорт Програми	
	Додаток 2. Ресурсне забезпечення Програми	
	Додаток 3. Напрями діяльності та заходи Програми	

ПРОГРАМА
розвитку малого і середнього підприємництва
Слобожанської селищної територіальної громади
на 2018-2020 роки

I. Загальні положення

Розвиток малого та середнього підприємництва є засобом існування громадян, формою їх участі в економіці, механізмом створення нових робочих місць. Слобожанська селищна територіальна громада (далі – Слобожанська ОТГ) зацікавлена у сталому й ефективному розвитку малого та середнього підприємництва. Саме це коло є найбільш мобільним до економічних змін, орієнтованим на потреби конкретного споживача.

Програма розроблена відповідно до законів України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні", з урахуванням Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва, затверджених наказом Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 18.09.2012 № 44, Стратегічного плану розвитку Слобожанської ОТГ, Плану соціально-економічного розвитку Слобожанської ОТГ, та з метою створення сприятливих умов для формування та функціонування суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Заходи Програми уособлюють в собі узгоджений за ресурсами, виконавцями та термінами реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення умов для розвитку малого і середнього підприємництва в Слобожанській ОТГ.

Заходи Програми спрямовані на створення системи підтримки малого і середнього підприємництва та будуть здійснюватися за рахунок коштів бюджету територіальної громади, ресурсів вітчизняних та міжнародних фондів, фінансових установ, а також суб'єктів малого і середнього підприємництва.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої направлена програма

Розвиток малого і середнього підприємництва відіграє важливу роль у здійсненні економічних реформ і є головною рушійною силою, яка забезпечує формування стабільної місцевої економіки, зростання рівня життя населення та вирішення соціально-економічних потреб громади.

Основною умовою розвитку підприємництва є запровадження комплексних дій, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва на рівні громади.

Протягом останніх років мале і середнє підприємництво забезпечує значну частку надходжень до бюджету територіальної громади. Враховуючи це, а також той факт, що соціальна значимість підприємницької діяльності є передумовою розвитку громадянського суспільства, на даний час мале та середнє підприємництво потребує особливої уваги та підтримки як на державному, так і на місцевому рівні.

Аналізуючи стан розвитку малого і середнього підприємництва в Слобожанській ОТГ, можна зазначити, що в сфері підприємництва є ряд невирішених проблем, що негативно впливає на динаміку основних показників діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва. Так, в Слобожанській ОТГ суб'єкти малого і середнього підприємництва здійснюють діяльність переважно у сфері торгівлі (понад 56%). Одночасно, сфера виробництва та послуг, у яких створюється валова додана вартість, та забезпечується довгостроковий розвиток економіки, розвинені значно менше.

На ситуацію в сфері малого і середнього підприємництва негативно впливає неналежна фінансова підтримка з боку держави, низький рівень професійних знань та досвіду підприємців–початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності, недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва, обмежені можливості щодо ресурсного та інформаційного забезпечення суб'єктів малого і середнього підприємництва, постійне підвищення вартості енергоресурсів, сировини, матеріалів. Крім того, на розвиток малого і середнього підприємництва негативно впливає складна суспільно-політична ситуація, постійні зміни в податковому законодавстві, коливання курсу валют, високий рівень інфляції тощо.

До проблемних аспектів сфери малого і середнього підприємництва слід віднести низький рівень підтримки власного продукту (бренду), що призводить до зниження обсягу реалізації продукції, невідповідність сервісу обслуговування споживачів сучасним вимогам та тенденціям ринку, обмежена наявність товарів, продукції, послуг місцевого виробництва на споживчому ринку тощо.

За даними ГУ ДФС у Дніпропетровській області, станом на 01.01.2018 року в Слобожанській ОТГ зареєстровано 2756 суб'єктів підприємницької діяльності, з них 978 юридичних осіб та 1778 фізичних осіб-підприємців. При цьому, на різних стадіях припинення підприємницької діяльності перебуває 37 юридичних осіб і 647 фізичних осіб-підприємців.

За орієнтовними даними, у 2017 році здійснювали діяльність 2 572 суб'єктів малого та середнього підприємництва, з яких 63 – середнього, 2 509 – малі підприємства, у тому числі 1 640 мікропідприємств. Частка суб'єктів малого та середнього підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання підприємств у відповідному періоді становила 95,5%.

Впродовж останніх років спостерігається негативна тенденція, пов'язана із зменшенням державної реєстрації суб'єктів малого і середнього підприємництва та збільшенням кількості тих, хто припинив діяльність. Відбулося це, в основному, внаслідок змін до Податкового кодексу України та Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", відповідно до яких всі фізичні особи-підприємці, навіть ті, які тимчасово не одержують доходу, з 1 січня 2017 року повинні сплачувати єдиний соціальний внесок. Крім того, у 2017 році розмір мінімальної заробітної плати збільшено вдвічі до 3200 гривень.

Проте, найбільшою перешкодою для активного розвитку малого і середнього підприємництва є обмеженість доступу до фінансових ресурсів як довгострокового, так і короткострокового характеру. На теперішній час державними установами банків передбачені певні фінансові та консалтингові продукти для малого і середнього підприємництва.

Зокрема, започатковано банківські програми мікрокредитування КБ „ПриватБанк“ („КУБ“, „Кредитний ліміт на рахунок“) та АТ „Ощадбанк“ („Будуй своє“). Кошти даних програм можуть стати певною фінансовою підтримкою для малого і середнього підприємництва. Проте, разом з тим, високі відсоткові ставки за кредитами та суворі вимоги до вартості застави заважають проведенню широкого банківського кредитування малого і середнього підприємництва та зменшують попит ними на банківські кредити.

В нинішніх умовах мале і середнє підприємництво потребує всебічної підтримки, спрямованої на створення належних умов для започаткування та ведення бізнесу, забезпечення рівного доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до фінансово-кредитних ресурсів.

Для виявлення слабких та сильних сторін розвитку малого і середнього підприємництва проведено відповідний аналіз. Результати аналізу представлено нижче.

SWOT-аналіз	
Сильні сторони	Слабкі сторони
мобільність бізнес-процесів та швидке адаптування до нових економічних умов	низька купівельна спроможність переважної

	більшості населення, зокрема сільського
значні обсяги надходжень податків до бюджету територіальної громади	нестабільність податкового законодавства, високі ставки податків, складна процедура податкового адміністрування
значна частка обсягів реалізації продукції (робіт, послуг) в загальному обсязі реалізації	обмеженість матеріально-фінансових ресурсів, підвищена чутливість до зміни цін
потужний сегмент ринку праці	низька оплата праці, що сприяє міграційним процесам кваліфікованих кадрів
суттєвий вплив на формування соціальної складової життєдіяльності громади	наявність "тіньової" складової в діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва
орієнтування на місцевий ринок та індивідуальне споживання	низька інноваційна активність малого і середнього підприємництва та відсутність мотивації до інвестування у виробництво
забезпечення насичення ринку споживчими товарами та послугами повсякденного попиту	чутливість і вразливість щодо внутрішньо- та зовнішньополітичних, економічних, соціальних змін
	важкодоступність кредитних ресурсів, високі відсоткові ставки банківських кредитів
	низький рівень доступу до фінансово-кредитних та майнових ресурсів підприємців, які розпочинають власний бізнес
	незначний рівень конкурентоспроможності (у першу чергу у високотехнологічних галузях)
	брак попиту на продукцію, поглинання малого та середнього підприємництва великим бізнесом
	підвищена чутливість до конкуренції, цін, умов кредитування
	відсутність ефективних податкових та фінансових стимулів для підприємців початківців
	недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва
	недостатній рівень фахової підготовки підприємців питань сучасних методів та форм організації діяльності.
	недостатнє стимулювання МСП до виробничої діяльності та використання інноваційних технологій
Можливості	Загрози
Децентралізаційні процеси та зростання економічної самостійності громади	загострення військового конфлікту та внутрішньої політичної ситуації в Україні
здійснення дерегуляційних процесів у сфері господарської діяльності, спрощення умов ведення бізнесу	висока вартість кредитних ресурсів, відсутність дієвих механізмів державної фінансово-кредитної підтримки; складна система для отримання кредитів для розвитку бізнесу, нерозвиненість системи мікрокредитування небанківськими фінансовими установами
наявність активного потенціалу громадських організацій, які надають допомогу та захищають інтереси малого і середнього підприємництва	зростання вартості енергоресурсів, висока вартість нерухомості
формування стимулюючих механізмів, ресурсної підтримки представників малого і середнього підприємництва	стрімка інфляція і нестабільність курсу валюти, зниження купівельної спроможності населення
активізація українсько-європейської економічної співпраці	погіршення демографічної ситуації
розширення міжрегіональних зв'язків	

Проведений аналіз свідчить, що виявлені проблеми заважають малому і середньому підприємству громади розвиватися більш ефективно. Розроблені заходи Програми спрямовані на розв'язання цих проблем.

III. Мета програми

Метою Програми є створення умов для розвитку малого і середнього підприємництва в громаді, підвищення ролі малого і середнього підприємництва у розв'язанні соціально-економічних проблем розвитку громади, забезпечення зайнятості населення громади шляхом підтримки підприємницької ініціативи шляхом вдосконалення процесу надання адміністративно-дозвільних процедур; вдосконалення системи надання інформаційно-консультаційної, ресурсної, фінансово-кредитної та навчально-методичної підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва тощо.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок коштів бюджету територіальної громади, за кодами класифікації видатків в межах бюджетних призначень, затверджених селищною радою на відповідний рік (додаток 2); коштів вітчизняних та іноземних інвесторів; кредитних коштів; власних коштів суб'єктів малого і середнього підприємництва та інших коштів, не заборонених чинним законодавством.

Головним розпорядником коштів на реалізацію Програми є виконавчий комітет Слобожанської селищної ради.

Виконання Програми розраховано на 2018-2020 роки і передбачає виконання завдань та заходів, визначених цією Програмою.

V. Завдання, заходи програми та результативні показники

Забезпечення виконання Програми передбачається шляхом виконання заходів виконавцями Програми.

Основними завданнями Програми є:

- 1) нормативне регулювання підприємницької діяльності;
- 2) фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка;
- 3) ресурсне та інформаційне забезпечення.

Очікуваними результатами виконання заходів Програми протягом 2018-2020 років:

- 1) збільшення кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва на 5%;
- 2) збільшення частки товарів місцевого виробництва на споживчому ринку;
- 3) організація та проведення виставок (ярмарок, дегустацій) продукції місцевих товаро-виробників;
- 4) створення нових робочих місць та зниження рівня безробіття;
- 5) залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до проходження навчання, стажування, у тому числі за кордоном, перепідготовки;
- 6) участь, організація та проведення семінарів, тренінгів, навчання тощо;
- 7) збільшення кількості учасників семінарів, тренінгів, навчання;
- 8) залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у співфінансуванні проектів розвитку території громади, у тому числі на умові державно-приватного партнерства;
- 9) підвищення позитивного іміджу суб'єктів малого і середнього підприємництва та їх продукції тощо.

Тобто, за результатом виконання заходів Програми планується здійснити поступовий перехід на новий рівень розвитку малого і середнього підприємництва, перетворення його на

дієвий механізм розв'язання економічних і соціальних проблем, збільшення надходжень до бюджету територіальної громади, зменшення рівня безробіття тощо.

Перелік напрямів, заходів та очікуваних результатів Програми представлений в додатку 3 до Програми.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та контроль за станом виконання Програми здійснює виконавчий комітет селищної ради – головний розпорядник коштів та постійна комісія з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку селищної ради.

Організацію та контроль за виконанням Програми здійснює відділ з питань економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Слобожанської селищної ради (далі - відповідальний виконавець) визначає першочерговість виконання заходів з урахуванням потреб малого і середнього підприємництва, наявності фінансових та інших ресурсів. Відповідальний виконавець в ході реалізації Програми забезпечує цільове та ефективне використання бюджетних коштів, у межах визначених бюджетних призначень.

Відповідальний виконавець забезпечує координацію роботи з іншими відділами виконавчого комітету селищної ради, облдержадміністрацією, районним центром зайнятості, вищі навчальні заклади, науковими установами, закладами освіти, ЗМІ, Координаційною радою місцевого економічного розвитку, кредитні установи, представниками малого і середнього підприємництва.

Відповідальний виконавець здійснює моніторинг виконання заходів Програми протягом терміну її виконання. Щорічно у складі звіту про підсумки соціально-економічного розвитку громади готує інформацію про хід виконання Програми за попередній рік та завдання на наступний.

В період реалізації заходів Програми до неї можуть вноситися зміни і доповнення після відповідного погодження на депутатських комісіях та затвердження селищною радою.

Секретар селищної ради (виконкому)

Л.В. Лагода